

عنوان مقاله:

طیب بن آمر شخصیتی تاریخی یا اساطیری؟

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهشهای تاریخی ایران و اسلام، دوره 7، شماره 13 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

عبدالله ناصری طاهری - استادیار گروه تاریخ دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

مهدی انصاری - دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، گروه تاریخ، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

اسماعیلیان در تاریخ مذهبی خود چندین بار دچار انشقاق شده اند. مهم‌ترین این جدایی‌ها بر سر جانشینی المستنصر بالله (۴۸۷-۵۴۲ ق.) هشتمین خلیفه فاطمی در ۴۸۷ ق. رخ داد، بدین ترتیب که گروهی از اسماعیلیان به امامت و خلافت احمد قایل شدند و به مستعلویه (مستعلیه) مشهور گردیدند و گروهی دیگر از امامت نزار پشتیبانی کردند و به نزاریه معروف شدند. اسماعیلیان مستعلوی که پس از این جدایی توسط خلافت فاطمی حمایت می‌شدند، در ۵۲۴ ق. و بر سر جانشینی الامر (۵۲۴-۵۴۹ ق.) مجدداً دچار اختلاف شدند. گروهی از آنان قایل به امامت عبدالمجید حافظ (۵۴۴-۵۲۶ ق.) پسر عموی آمر شدند و خلفای فاطمی را از این زمان تا پایان حکومت فاطمی امام می‌دانستند و حافظیه لقب گرفتند و گروه دیگری که به امامت و غیبت پسر خردسال آمر، معروف به طیب اعتقاد پیدا کرده و به طیبیه شهرت یافتند. فرقه‌ی اخیر که دیگر با توجه به پذیرش امامت عبدالمجید حافظ توسط دستگاه رسمی دعوت فاطمی، در مصر جایی نداشتند، با حمایت حکومت صلیحی یمن و بخصوص ملکه سیده اروی، که از مدت‌ها قبل به عنوان دست‌نشانده فاطمیان در جنوب عربستان فعالیت می‌کردند، توانست ادامه حیات دهد و حتی پس از سقوط دولت صلیحی یمن نیز برای مدتی در این سرزمین باقی‌ماند و در نهایت نیز با فراهم شدن شرایط به هند منتقل شود. در این میان طیب به عنوان آخرین امام و مهدی اسماعیلیان نقش و جایگاه مهمی در این مذهب دارا گردید، که این مقاله به بررسی زندگانی او می‌پردازد.

کلمات کلیدی:

طیب، آمر، مستعلویه، فاطمیان، اسماعیلیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1457650>

